

Naročnina
za državo SHS:
za celo leto naprej Din. 120.—
za pol leta „ „ 60.—
za četrt leta „ „ 30.—
za en mesec „ „ 10.—
za inozemstvo:
celoletno „ „ Din. 210.—
mesečno „ „ 18.—
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji „ „ Din. 15.—
v inozemstvu „ „ 35.—
Posamna štev. 75 par.

SLOVENE

Cene inseratov:
Enostopna petinast vrsta malih
oglasov po K 4.— in K 6.—
veliki oglasi nad 45 mm vs
širine po K 8.—, posilna 100
po K 12.—
Pri večjem naročninu popust.
Izhaja vsak dan izvenredno
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Mesečna priloga: Vestnik SKZ.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglašje,
zagreb 39.011, sarajev 7563, praška in dunaj 24.797

M. K.:

Pomen evharističnega kongresa v Rimu.

Rim, 31. maja.

1. Sv. oče govori med svojimi verniki.

Ravnokar minuli 26. evh. kongres se more po pravici imenovati Pijev kongres. Papež Pij XI. je določil program in izvršil najvažnejše funkcije sam v sredini svojih vernikov. Imel je pozdravni govor, je daroval slovesno sv. mašo na praznik Vnebohoda, je opravil nočno adoracijo v noči od 26. maja do 27. maja, pri kateri je daroval tiho sv. mašo in obhajal nad eno uro vernike skupno z 8 škofi iz različnih delov sveta (tudi en zamorski škof je delil sv. obhajilo) ter je imel sklepni Te Deum 29. maja. Pozdravni govor je govoril prosto (brez besedila v roki) kot izvrsten govornik z močnim, daleč se razlegajočim glasom z lepo umerjenimi govorniškiimi akcijami. Tako kot pridigar med tisoči in tisoči vernikov že dolgo ni govoril noben papež. Njegov prisrčen ton je navdušil ogromne množice v belvederskem dvoru, nad katerim so lastovske pele hvalno pesem. Rekel je n. pr.: »Dobrodošli torej v hiši očetovi, v hiši miru...« Z ozirom na to, da je malo prej sprejel »mednarodno katoliško žensko zvezo«, je pri pozdravnem govoru katoliško žensko odlikoval s sledečimi besedami: »Sempre prime le donne cristiane, così ali sepolcro come alla Croce« (Vedno prve so krščanske žene, tako pri grobu kakor pri križu). S posebnim poudarkom je govoril sv. oče o tem, da bo Kristus zopet zavzel v javnosti mesto, ki mu gre, mesto, kamor ga kliče glas njegovih vernikov.

2. Krščanstvo vstaja iz katakomb.

Popoldan na praznik Kristusovega Vnebohoda je bilo zborovanje nad Kalistovimi katakombami, potem pa je šla procesija z Najsvetejšim od katakomb v cerkev sv. Pavla. Tam, kjer so se morali nekdanji prvi kristjani skrivati pred preganjalci, tam je opravil Kristus javno svojo zmagovalno pot v spremstvu škofov, raznih družtev iz Rima in Italije. Posebno pozornost je vzbujala milanska katoliška mladeniška zveza z majhno belo zastavico, na kateri so črne črke v napisu: »O Cristo o morte«, Kristus ali smrt. Še veliko bolj mogočna in slovesna je bila evharistična procesija 28. maja, v nedeljo popoldne. Takega Kristusovega trumfa nihče ni pričakoval. Procesija od lateranske cerkve mimo eskvilinske Marijine cerkve (Maria Maggiore) mimo koloseja skoz Konštantinov slavolok nazaj v lateransko cerkev je bila sijajna manifestacija krščanstva, kakršne še Rim ni videl po l. 1870. Od tega časa namreč v Rimu ni bilo več javnih procesij. V marcu so napravili v Rimu začetek s procesijo, pri kateri se je za obletnico nosila krsta sv. Filipa Nerija po rimskih ulicah. Sploh se opaža v italijani. politiki, da so začeli »prihajati iz katakomb« tudi italijanski katoličani. Po zavzetju Rima l. 1870. se katoličani do najnovejšega časa niso udeleževali aktivne italijanske politike. Veljal je papežev »Non expedite«, tako da katoličani niso kandidirali pri volitvah za državni zbor. Zdaj pa ima italijanska ljudska stranka (partito popolare = pipi) s katoliškim programom že precej zastopnikov v parlamentu in v vladi. »Non expedite« še velja za katoliške duhovnike v Italiji; ti ne smejo kandidirati, drugim katoličanom pa ne brani sv. stolica, da ne bi smeli nastopiti kot kandidati. Edini duhovnik v italijanskem parlamentu pa je g. Virgilij Šček iz Trsta, pri katerem se na to ne gleda, ker je iz nove province. Evharistično procesijo v Rimu bi italijanska vlada celo lahko prepovedala. V Italiji se namreč v tem času morijo fašisti in komunisti tako, da skoro vsak dan zaznamuje kako žrtev. Dne 29. maja, t. j. ravno zadnji kongresni dan je vlada prepovedala vse javne shode in pohode radi nemirov med fašisti in komunisti. To propoved bi lahko izdala en dan prej in vsa sijajna evharistična procesija bi morala izostati. Toda vlada tega ni storila, ker so v njej tudi ministri ljudske stranke, ki bi radi te prepovedi izžvali vladno krizo in s tem pomnožili težavo, ki jo ima vlada

s lašisti, ki ogrožajo državno avtoriteto. V naši domovini je seveda drugače. Samostojni govorijo na shodih, da niso zoper vero, kot ministri pa dovoljujejo, da se izdajajo protiverske Pribičevićeve naredbe. Ravnotako so Radičevi seljaki krivi protiverskih naredb, ker jih s svojo abstinenco omogočajo, dočim se na shodih pozdravljajo s krščanskim pozdravom. Ta njihova pasivnost je največje zlo. Masaryk je rekel v Pragi katoličanom, da bodo imeli v republiki toliko pravic, kolikor si jih bodo izvojevali. To velja tudi za Jugoslavijo. Čehi so se že začeli močno gibati v katoliškem smislu, imajo vse polno krščanskih delavskih organizacij in bodo gotovo šli tudi preko »narodne češke cerkve«. V Jugoslaviji pa Radičevizem podpira s svojo pasivnostjo protikrščanske struje.

3. Jugoslavlani pri kongresu.

Jugoslavija je bila pri evh. kongresu častno zastopana. Bilo je 7 škofov, na čelu jim zagrebški nadškof dr. Bauer ter okoli 100 drugih kongreganistov. Največ je bilo Hrvatov. Slovencev je bilo le 5. Jugoslavlani so tudi nastopili pri glavnih zborovanjih, kakor drugi narodi: Francozi, Španci, Portugalcji itd. Poleg češkoslovaškega naroda, v čigar imenu je govoril praški kanonik Hanuš, in poljskega naroda, ki je imel svojega govornika v osebi škofa Pelčarja iz Přemysla, je nastopil kot govornik šibeniški škof Milleta. Češki in poljski govornik je govoril najprej v svojem narodnem jeziku, potem v francoščini, škof Milleta pa hrvatski in italijanski. Med hrvatskim govorom mu je občinstvo ploskalo, ko je razumelo ime Jugoslavija, med italijanskim govorom pa burno za vsakim stavkom.

Kakor drugi narodi so imeli tudi Jugoslavlani posebno avdienco pri papežu, pri kateri so bili vsi udeleženci očarani nad prisrčnostjo sv. očeta. Ko je slišal pozdravne klice: »Živio«, je sam papež zaklical »Živio« vsem, in ko je zagledal novega nuncija za Belgrad, msgr. Pellegrinetti, je še temu zaklical: »Živio!« Ko je papežu spregovoril rekel italijanski, da so tu »Croatie«, pri drugih Slovenci, je papež sam dejal: »A, Hrvatit!« Papež je navzoče redovnice vprašal nemški, odkod so, in koliko hiš in redovnic imajo. Rekel je, da ima za vse, ki se trudijo za mladino, prav poseben blagoslov (specialissimas benedictiones). Nazadnje je vprašal, če ga razumejo, ako govori nemški, na kar je v nemščini izrazil veselje in želje, da blagoslovi navzoče, vse njih sorodnike in prijatelje. Nuncij Pellegrinetti, ki se je v Varšavi kot papežev auditor naučil poljski, zna zdaj tudi že hrvatski in srbski čitati in govoriti.

4. Evh. kongres in italijanska javnost.

Vsi listi v Rimu brez razlike svetovnega naziranja so pisali simpatično o kongresu. Še listi, ki je prinesel poročilo, da je imel papež ob sklepu sv. maše, dočim je imel le »Te Deum«, torej list, ki še tega prav ne razločuje, kaj je sv. maša, je pisal simpatično o kongresu in o procesijah ter o sv. maši v kolegiju s sv. obhajilom otrok. Skoro vsi liberalni listi so prinašali fotografske slike o kongresu. Kaj takega pri naših jugosl. malenkostnih razmerah sploh ni pričakovati. V takem slučaju bi naši liberalni listi kongres samo smešili in uganjali blasfemije. Rimsko ljudstvo vobče pa se je udeležilo s pristrano pobožnostjo procesije. Šteje se, da je bilo 300.000 do 500 tisoč navzočih pri procesiji. Komaj so čakali, da dobijo blagoslov, pozdravljali so burno kongreganiste med procesijo, zlasti mladeniško zvezo in katoliške akademike, katerih je bilo na stotine. Vsi skupaj so peli svete pesmi ter so pozdravljali Jezusa z vzkliki: »Živel Jezus v najsv. Zakramentu«. Za red je skrbelo vzorno vladno vojaštvo, ki je dobilo na dan procesije boljše menažo. Tako je skrbela italijanska država, ki ni v diplomatski zvezi s sv. stolico, za to, da se lepo izvrše cerkveni obhodi. Zadnji večer po procesiji je bil žarelo večno mesto v čarobni razsvetljavi. Illuminacija sv. Petra in stebrovja pred baziliko je bila nad vse divna. A tudi najmanjše ulice in hiše so tekmovalle med seboj, brez lučic je ostalo le malo hiš. Kaj takega ni bilo mogoče na Dunaju, a tudi Ljubljana bi zevala v takem slučaju v egiptovski temi. Sv. oče, ki je ostal med vzklikanjem množice

v cerkvi sv. Petra dostojanstveno miren in mirno ganjen, dočim so se rosile oči ginjenih vernikov ob pogledu na dostojanstvo Kristusovega namestnika na zemlji, je moral trikrat prekiniti govor, ko je sprejel ob sklepu odbor evh. kongresa, ker so mu

solze hvaležnosti do Boga silile v oči. — Predsednik škof Heylen iz Namurja je izjavil, da je rimski kongres prekosil vse dosedanje, tudi dunajskega in madridskega. Bil je v resnici triumf Kristusov v njegovem mestu!

Stojan Protić o hrvatsko-srbskem sporu.

Zagreb, 2. junija. (Izv.) »Slobodna Tribuna« prinaša interview svojega beogradskega poročevalca s poslancem Stojanom Protićem. G. Protić je izjavil, da se je mudil v Zagrebu v zasebnih zadevah, da si preskrbi nekaj podatkov, ki jih potrebuje v aferi Pribičević-Hercigonja. On je zelo zadovoljen, ker je našel dragoceno gradivo za ta proces. Ker je politik, je poslanec Protić naravno govoril tudi o politiki. V Zagrebu se je sestal z dr. Lorkovićem, Marjanovićem, dr. Polićem, dr. Pelešem, dr. Dežmanom, dr. Manojlovićem in Stjepanom Radićem. Iz porazgovorov s temi politiki je dobil vtis, da je razpoloženje za sporazum veliko bolj ugodno, kakor se je dalo sklepati iz zagrebških in beogradskega listov. Sporazum bi se dal takoj doseči, ka-

kor hitro se preneha z dosedanjim napačno politiko. Protić je uverjen, da bi razdelitev države na oblasti, kakor jo želi sedanja vlada, ustvarila nepremostljiv prepad med Hrvati in Srbi, in zaradi tega se ta razdelitev absolutno ne bo izvedla. — Stojan Protić je odgovoril na vprašanje, kaj namerava sedaj začeti, da odvisi njegovo nadaljnje delovanje od končne odločitve radikalne stranke, H koncu je dejal, da je predsednik demokratske stranke Ljuba Davidović povodom svojega bivanja v Zagrebu nameraval stopiti v stik s hrvatskim blokom, da pa je to opustil, ker je minister Pribičević to namero preprečil s tem, da je Davidoviću stavil ultimatum. — »Slobodna Tribuna« pravi, da bo jutri objavila ta interview obširneje.

Sporazum z Italijo.

Belgrad, 2. junija. (Izv.) Včeraj popoldne se je sestal ministrski svet, kateremu je prisostvovalo 6 ministrov. Na tej seji je poročal minister dr. Krstelj, ki se je povrnil iz Rima, o sporazumu med Jugoslavijo in Italijo. Minister dr. Krstelj je v splošnem ponovil ono, kar je že izjavil novinarjem in je tudi prečital besedilo sporazuma, ki sta ga parafirala po en jugoslovanski in italijanski delegat. Definitivna odločitev na tej seji ni padla. Vendar pa so nekateri ministri ugotovili, da pomenja ta sporazum čisto navadno revizijo rapalske pogodbe, da se je z uradne strani ponovno zatrdjevalo, da ne more biti govora o kaki reviziji. Ugotovili so tudi, da naša država ni popustila samo v vprašanju Zadra, ki dobi preveliko interesno sfero, ampak tudi glede baroške luke, ker je ves sporazum popolnoma nejasen, posebno kar se tiče Baroša. — Zunanji minister dr. Ninčić se je snoči odpeljal v kopališče Ilidže pri Sarajevu in se povrne najbrže že pojutrišnjem z ministrskim predsednikom Pašićem v Belgrad. Potem se bo ministrski svet ponovno bavil s to zadevo in bo skrbel za končno rešitev cele stvari.

Belgrad, 2. junija. (Izv.) Javnost se zelo bavi s sporazumom med našo državo in Italijo in ga razno komentirajo. V splošnem prevladuje naziranje, da je za našo državo zelo nepovoljen in da pomenja zopetno popuščanje napram Italiji. V političnih krogih se govori, da je naša država sprejela take obveznosti, da se mora smatrati sporazum kot dovršeno dejstvo in da se kljub vsemu vpitju in časopisnim vestem o tem ne da več dvomiti. Jasno je, da se je ves sporazum izdelal izključno le v prid Italiji. Zatrjujejo celo, da bo razočaranje še večje, ko bo javnost zaznala za definitivno besedilo sporazuma. — Zanimivo je, da demokrati že sedaj poizkušajo vso krivdo zvaliti na radikale, in sicer v prvi vrsti radi tega, ker so na Primorju zelo zainteresirani. Radikali pa s svoje strani trdijo, da je sporazum delo demokratov. Vsakdo mora dobiti vtis, ma je zunanji minister dr. Ninčić pravočasno izginil iz Genove in da je prepustil ministru Krstelju parafiranje sporazuma. Zdi se, da bo ministrski predsednik Pašić zavlačeval odločitev, dokler bo to šlo.

Meščanska vojna v Italiji.

Rim, 2. junija. V Bologni in ostali emilijanski pokrajini se težki fašistovski izgredi nadaljujejo in postružejo. V Bologni in nešteti drugih krajih so fašisti porušili in požgali vse delavske domove in zadruge. Napadajo in požigajo tudi zasebne hiše. Socialistični poslancev in voditeljev. Uničili so vse brzojavne in telegrafске zveze. V Bologno dohajajo vedno nove čete fašistov, katerih moč cenijo nad 10.000 mož. Fašisti tabore čisto vojaško in imajo lastne kuhinje. Njih srce se obrača posebno proti prefektu, kateremu prirejšajo viharne demonstracije. Prefekturo stražijo močne vojaške čete. V Bologno so prispeli fašistovski poslanci in senator Vigliani.

V Turinu so fašisti uničili celo dnevno izdajo »Stampe« in vozove, ki so list peljali na pošto, prevrnili v reko Pad. S tem so se maščevali nad listom, ker je bil prejšnji dan obsodil fašistovski početje.

V tukajšnjih političnih krogih se govori, da je polovica vlade za to, da se fašistom ugodi in bolognski prefekt odstavi, ministri ljudske stranke in nittijanci so pa odločno proti temu. Zato se napoveduje možnost vladne krize.

Rim, 2. junija. (Izv.) Italijanski ministrski predsednik De Facta je podal ministrskemu svetu poročilo o položaju v Bologni. Izjavil je, da namerava vlada razsodno postopati, toda varovati hoče avtoriteto vlade zoper vsako nasilje. Ministrski svet je odobril stališče ministrskega predsednika.

KOVINARSKI ŠTRAJK V LOMBARDIJI.

Milan, 2. Pogajanja med delavci in podjetniki kovinske industrije so se razbila ter se je nad celo Lombardijo proglasil kovinarski štrajk.

NOV PAPEŽEV NUNCIJ V BELGRADU.

Rim, 2. junija. (Izv.) Msgr. Pellegrinetti je bil imenovan za papeževga nuncija v Belgradu.

RAZPRAVA O VOLIVNEM ZAKONU.

Belgrad, 2. junija. (Izv.) Danes so radikali in demokrati ločeno nadaljevali razpravo o načrtu volivnega zakona. Demokratski poslanci in nekateri člani glavnega odbora stranke so se sestali v kabinetu ministra za notranje stvari dr. Marinkovića, ki jim je poročal o tem vprašanju. Nekateri poslanci so se izjavili proti stališču, ki je bilo sprejeto na konferenci poslancev večinskih strank. Posebno ostro so kritizirali predlog radikalcev, po katerem okrajni kandidat ne sme kandidirati v okrožju. Sprejeta sta bila predloga ministra Pribičevića o količniku in ministra dr. Marinkovića o onih volivnih listah, ki ne dosežejo količnika. — Radikali so se danes bavili z vprašanjem količnika. Tudi oni so sprejeli predloga ministrov Pribičevića in dr. Marinkovića in s tem opustili čisti količnik. Vprašanje nosilca liste se danes ni obravnavalo. — Konferenca se bodo utri nadaljevale in bodo poslanci zopet razpravljali o volivnem zakonu. Najbrže se bo naziranje konference jutri redigiralo in pride potem pred klube.

ZAKONSKI NAČRT ZA LJUDSKE SOLE.

Belgrad, 2. (Izv.) Zakonski načrt za ljudske šole je predložen ministrskemu svetu v pretres, nato pride pred narodno skupščino, kjer bo razprava, kakor se napoveduje, silno burna.

KAM JE ŠLO NOTRANJE POSOJILO?

Belgrad, 2. (Izv.) V opozicijskih krogih vlada veliko ogorčenje, ker je vlada pol milijarde dinarjev notranjega posojila

porabila za druge namene, kakor je bilo določeno ob razpisu posojila. To posojilo je bilo prvotno namenjeno za prometne investicije. Finančni minister dr. Kumanudi in prometni minister Stanić sta kriva, da se posojilo ni porabilo za določene namene.

DRŽAVLJANSKA VOJSKA NA IRSKEM.

London, 2. junija. (Izv.) Že od včeraj divja v Belfastu, kakor poročajo listi, srdit boj. Množica je zapalila več hiš. Doslej je bilo 23 mrtvih.

Pariz, 2. junija. (Izv.) »Petit Journal« javlja iz Belfasta: V srditem včerajšnjem boju je bilo ubitih 50 oseb, a ranjenih več stotin.

London, 2. junija. (Izv.) Kakor poročajo »Daily News« iz Belfasta, se je vnela pri Mugolu bitka med sinfajnovci in Ulstrovci. Angleške čete so bile odposlane na bojišče.

London, 2. junija. (Izv.) Danes dopoldne se je vršila pod predsedstvom Lloyda Georgea kabinetna seja, katere se je razen državnega tajnika za vojno udeležil tudi načelnik generalnega štaba, ki je poročal o položaju v Ulstru.

MEDNARODNA TRGOVINSKA KONFERENCA.

Pariz, 2. junija. (Izv.) Mednarodna trgovinska konferenca je imela danes svojo prvo sejo. Med drugim se je bavila s problemom meničnih tečajev in je zahtevala, naj se ustavi izdajanje papirnatega denarja, da se na ta način omeji naraščanje javnih bremen. Glede trgovinske politike je izrekla konferenca željo, da bi se rada orientirala v zmislu stalnega carinskega režima in sklepanja trgovinskih pogodb na dolge roke. Titre, ki se izdajo na podlagi reparacijskih dolgov, naj se vržejo v čim večjem številu na trg. Konferenca je nastopila za svobodno plovbo po mednarodnih rekah, zlasti po Donavi, in je izrazila željo, naj bi bili finančni ministri različnih vlad zastopani na bodoči konferenci, ki se sestane v Londonu.

ČEŠKO INVESTICIJSKO POSOJILLO.

Praga, 2. junija. (Izvirno.) Minister Haberman je napovedal v parlamentu, da se bo v kratkem zaključilo novo investicijsko posojilo.

PRIMANJKLAJ ČEŠKOSLOVAŠKE.

Praga, 2. junija. (Izvirno.) Češkoslovaški državni proračun izkazuje za leto 238 milijonov kron deficita.

STAVKE V KARPATSKI RUSIJI.

Užgorod, 2. junija. (Izv.) Delavci skoro vseh strokovnih skupin v Karpatski Rusiji so proglasili 24-urno protestno stavko radi brezposelnosti in ker so jim delodajalci zmanjšali mezde.

ODDAJA POLJSKIH ŽELEZNIC V ZAKUP.

Varšava, 2. junija. (Izv.) Poljski finančni minister Mihalski je napovedal, da bo vlada predložila zakonski predlog o oddaji poljskih državnih železnic radi naraščajočega deficita vsled uradniških zahtev.

Protifašistovski pokret na Hrvatskem.

V Vrliki na Hrvatskem se je vršil 28. maja zaupniški shod katoliških Hrvatov. Na sestanku, ki je bil prav dobro obiskan, so zaupniki soglasno sklenili sledečo resolucijo:

Videči, kako v naši državi skupina nekulturnih ljudi, ki se nazivajo fašiste, sistematično in da bi bili kaznovani, terorizirajo mirne državljane; videči, kako ti ljudje povzročajo žalostne in krvave do-

godke v Splitu, Dubrovniku, Vodicah, Sinju, Ljubljani; kako na svojem sestanku proglasaajo eno celo stranko protidržavno, a so pri tem pravzaprav sami največji sovražniki države; kako samo sebi pripisujejo ljubezen do ljudstva in države, vsake-mu, ki se z njimi ne strinja, pa pretijo s silo, mi katoliški Hrvati iz Vrlike

1. najodločneje protestiramo proti tem pojavom ki postavljajo našo mlado državo na nivo najbolj nekulturnih držav na svetu;

2. odločno pozivamo vlado, naj takoj nastopi proti nabrdani bandi, ker bi se sicer med ljudstvom ukoreninilo mišljenje, da sama vlada podpira in naroča nered, ki ogrožajo celo obstoj naše države;

Protestni shod proti razpustu ljubljanskega občinskega sveta.

Sinoči se je vršil v veliki dvorani hotela »Union« ob množični udeležbi ljubljanskih volilcev protestni shod proti razpustu ljubljanskega občinskega sveta in upravnega odbora Mestne hranilnice ljubljanske. Shod je otvoril bivši občinski svetnik Orehek v imenu koaliranih strank v občinskem svetu, ki je uvo-domo omenjal, da je množična udeležba na shodu priča, da hoče delovno ljudstvo iti skupno v volilni boj ter pridobiti novo zmago pri volitvah v ljubljanski občinski svet. Za predsednika shoda je predlagal bivšega župana dr. Periča, kar so zborovalci sprejeli z burnim in dolgotrajnim odobravanjem. Ovacije bivšemu županu so trajale ob tej priliki več minut in so se le polagoma poglele. Nato je predsednik dr. Perič predlagal za I. podpredsednika shodu g. Orehka, za drugega podpredsednika pa g. Ambrožiča.

Bivši župan dr. Perič je v svojih otvoritvenih besedah poudarjal, da ni mestni magistrat ljubljanski na vse vloge glede prehrane in stanovanjskega vprašanja na vlado dobil nikakega odgovora. Zaman se tudi vprašujemo, zakaj so razpustili občinski svet. Edin odgovor je, da živimo v brezpravni državi, pod absolutističnim režimom, kar je vlada že dokazala takrat, ko je razveljavila komunistične mandate.

Nato je predsednik dr. Perič dal besedo bivšemu občinskemu svetniku

Rupniku (NSS),

ki je naglašal v svojem govoru, da živimo v dobi kapitalistične diktature, samovolje in krivice. Ugotovil je, da je pokrajinski namestnik Ivan Hribar, ki je ob svojem prihodu zagotavljal, da hoče ščititi pravo in pravico, dal na razpolago svojo moč krivici in samovolji. Do reakcije je došlo že z razveljavitvijo komunističnih mandatov. S tem pa, da je bila bivša večina potisnjena na magistratu po 39 letih neomejenega gospodstva v manjšino, so se pričele intrige, s katerimi so hoteli zanesti v koalicijski razdor samo, da bi dobili župana. Ker se jim to ni posrečilo, so se poslužili nasilja. Onemogočili so sklepe večine, s katerimi je hotela napraviti iz Ljubljane moderno mesto. Pisali so, da zapravlja koalicijski denar, ko pa jim vse intrige niso pomagale, so uveljavili nov volilni red, s katerim pa so izročili Maribor in Ptuj zopet Nemcem v roke samo zato, da bi prišli v Ljubljani sami to gospodstva. To željo je izdal tudi »Slov. Narod«, ki je pisal, da bi JDS kot relativno najmočnejša stranka morala dobiti župana, podžupana pa SLS kot druga najmočnejša stranka. JDS je prva zanesla v občinski svet politiko, medtem ko je hotela koalicijska samo uveljaviti svoj socialni in gospodarski program, izpolniti obljube, ki jih je dala ob volitvah. Zato je prišlo do razpusta. Z razpustom je vlada dokumentirala, da ji ni za pravico, temveč da je pristašinja krivice in kršitve zakonov. (Odobranje.) — Ko je koalicijska prišla na magistrat, je naletela na težke razmere. Prejšnja liberalna večina je razpustila mestni aprovizacijski svet, ki ga je

3. napojnjeni verskega, državljanskega in narodnega ponosa javno in izrečno povdarjamo, da ne bomo nikdar in nikomur dopustili, da bi blatil hrvatsko ime, ki mora biti v državi SHS ravno tako spoštovano kakor ostali dve; da bi napadal našo osebo svobodo, naše premoženje ali vero; pripravljeni smo braniti se z vsemi sredstvi, ki nam jih daje pravica samobrambe in če vsled tega nastane potreba, da se pobije sila s silo, ne jemljemo na se nobene odgovornosti za posledice, temveč povdarjamo samo svojo nezlomljivo voljo, da hočemo biti svobodni v vsaji hiši.

Ni je sile, ki bi ta soglasen sklep omajala!

vzdrževala s podporo bivše avstrijske vlade, medtem ko ni jugoslovanska vlada niti vinarja dala v te svrhe samo radi tega, ker je rekel minister dr. Zerjav županu dr. Periču, da Ljubljana ničesar ne dobi, dokler bo imela socialnodemokratskega župana. Večina je hotela zgraditi moderno klavnico s hladilnimi napravami, kar bi bilo velikega pomena za aprovizacijo, vlada je ta sklep sistirala in ni dovolila kredita. Po mnenju strokovnjakov bi se denar, naložen v novi mestni klavnici, obrestoval po 10%, kar bi bilo po mnenju demokratov zapravljjanje, medtem ko se denar Mestne hranilnice obrestuje v Ljubljanski kreditni banki samo po 4%. Vnovčevalnico je prodala vlada par liberalnim kapitalistom za poldrug milijon pred konstituiranjem občinskega sveta, dasi so bile njene naprave med brati vredne 4 milijone, ter je tako oropala mestno občino za javno napravo, ki je ustanovljena z javnimi sredstvi. Vlada je v 24 urah vsilila občini stanovanjski urad, naprtla tako občini ogromne stroške, za rešitev stanovanjskega vprašanja pa ni sama ničesar storila ter zvalila vso odgovornost na občino. Večina je sklenila, naj občina zida dve uradniški hiši, dve delavski hiši in uradno poslopje na Vodnikovem trgu. Vlada je prepovedala zgradbo delavskih hiš in uradnega poslopja in tako pokazala, da nima zmisla za omiljenje stanovanjske bede in draginje. Onemogočila je tudi zidavo nove ljudske šole v Kotnikovi ulici, dasi je znano, da jeseni ne bomo imeli dovolj učnih prostorov za šolsko mladino. Mestnim uslužbencem je večina popravila neštete krivice, storjene za časa liberalnega gospodarstva na magistratu, povišala jim plače in pripravila novo službeno pragmatiko, ki je padla vsled razpusta občinskega sveta v vodo. Za mestne delavce je napravila službeni red ter jim povišala plače, kolikor je bilo v danih razmerah mogoče. Hotela je zgraditi elektrarno na Savi, da bi pritegnila v mestno občino tudi industrijo. Izvršeni so bili načrti za zgradbo cestne železnice itd., vse te sklepe pa je vlada onemogočila. Večina je storila svojo dolžnost, umaknila se je z magistrata nasilju, pri tem pa s poštenimi rokami. Glavni vzrok za razpust občinskega sveta pa je bil ta, da hočejo imeti demokrati v svojih rokah sestavo volilnih imenikov. Volilno pravico hočejo dati tudi 800 Wranglovcem. (Burni protesti.) Vedo, da so v manjšini, zato si hočejo pomagati s tujimi pri-tepenci. Koalirane stranke gredo v volilni boj za pravo in pravico, s solidarnim nastopom vsega delovnega ljudstva proti reakciji, ki je zavladala v Jugoslaviji. (Burno odobravanje.)

Nato je govoril

bivši občinski svetnik g. Kremžar (SLS),

ki je izjavil:

Živimo v državi, kjer vlada »neomejena demokracija«. Če bremo demokratsko glasilo »Jutro«, čujemo, da imamo pri nas svobodo na delo. Pri nas vlada Kantova demokracija po geslu, da so državljani dvojne vrste, prvi morajo vladati, drugi pa ubogati. To je takozvana kapital. demokracija, ki vlada in je vla-

dala pred vojsko v Nemčiji, na Mažarskem in v pomnoženi izdaji tudi pri nas. To je demokracija tistega izvoljenega ljudstva, ki kleči pred zlatim teletom. Tisti, ki kaj reprezentira, ima pravico, da vlada, oni, ki nič nimajo, imajo samo dolžnost, da ubogajo. Država je po naravnih zakonih zgrajena zato, da družijo vse družine, najmanjše drobce družbe, in občine, temeljne avtonomne skupine v družbi, z namenom, da prinaša ljudstvu srečno, zadovoljno in pošteno življenje. V tem je obsežna svoboda delovnega ljudstva v svojih avtonomnih skupinah. Danes protestiramo zato, ker se nam je kršila tisočletna avtonomija ljubljanskega mesta, ki je pogazena in na kateri stoji zmagoslavje s barjakom v roki eksponent balkanskih manir. Boj za avtonomijo, ki ga bojujemo, protestni shod proti razpustu obč. sveta je boj za svobodo našega poštenega slovenskega naroda. V tem boju stoji vsak slovenski delavec, zadnji slovenski kmet, ker se nam hoče svobode. Ako je ne dobimo, nas bo konec. Pravijo, gospodje, ki vladajo, da je podlaga države armada. Ako je to res, zakaj te podlage boljše ne oblečejo. (Smeh.) Gospodje, ki to mislijo, delajo sami sebi krivico, ker to podlago zanemarjajo tako, da je ta »podlaga« že zunaj v svetu, ne samo pri nas, v spodbiki. Prava podlaga države pa je zadovoljstvo ljudstva, ki dela, trpi in se trudi brez provizij.

Pri nas se menjajo zakoni in uredbe kakor srajce. Taka odredba, ki ima nalogo, da ugodijo samo slučajnim osebnim interesom gotovih ljudi, je razpust ljubljanskega obč. sveta, ki se je izvršil brez vsake podlage v zakonu samo, da dosežejo gotovi ljudje svoje namene. Kakšni pa so ti nameni? Prvi vzrok je pač ta, da je večina razpuščenega obč. sveta sploh eksistirala. Toda zadnji povod za razpust je bil odgovor župana Periča v javnosti na izjavo dr. Zerjava, ker se je z njim pregrešil nad eno »ekscelenco«. Drug povod je, da se bližajo razne volitve. Treba je sestaviti volilne imenike tako, da bodo v njih vsi ljubljanski prebivalci in še nekaj povrh, da bodo dobili demokrati večino. Saj pravijo sami, da imajo pripravljenih 800 Wranglovcev. (Burni protesti.) Globokejši vzrok za razpust pa je bil denar Mestne hranilnice. O tem pa je že govoril moj predgovornik.

Ali je morda bil obč. svet razpuščen zato, ker smo poskrbeli, da mestni reveži v ubožnicah ne dobivajo na smrtni postelji samo kislega zelja in fižola, temveč tudi juho in meso? Mnogo ljudi, ki so igrali v ljubljanski družbi veliko vlogo, išče zaščite v mestnih ubožnicah, in zato naj oni, ki so proti izdatkom zanje, vedo, da tudi njih same lahko zadene nemila usoda. Saj mestna ubožnica čaka ne le zapuščene žene kakega liberalnega velmoža (viharne medklici), temveč morda tudi koga teh velmož samega. Kajti nobena slava na svetu ni bolj minljiva ko slava zlata. (Viharno odobravanje.) Ali je bil vzrok razpusta morebiti sklep o zgradbi električne centrale na Savi, zgradbi cestne železnice, razširjenju vodovoda? Ali je vzrok razpusta predlog o zgraditvi ljudske kuhinje za 2000 ljudi? Ta sklep so preprečili demokrati in zato ni mogel biti glavni vzrok. Mogoče je bil vzrok ta, da smo hoteli najeti v Ameriki dolarsko posojilo. Ali ga smejo morebiti samo ministri najemati? Ljubljana bi ga danes lahko že imela brez provizije, država pa ga še sedaj nima. (Viharno odobravanje.) Ali smo morebiti zato razpuščeni, ker smo napravili uradniško pragmatiko, zboljšali delavcem in uradnikom plače? Ali nam belgrajska vlada to zameri? Zakaj pa vlada ne skrbi za svoje uslužbence? Od stotin milijonov, ki jih plačujemo mi vsi, smemo zahtevati vsaj to, da bodo naši drž. namestniki, uradniki in delavci, od vlade vsaj pošteno plačani! Radi dobrega vzgleda, ki smo ga vladi dali, nismo mogli biti razpuščeni. Razpuščeni smo bili zato, ker sploh eksistiramo, ker smo zastopniki delovnega ljudstva, ker to ne prija demokratskim bankirjem. Ti stoje na načelu, da so oni državljani prve vrste, ki naj vladajo; mi pa naj le ubogamo.

Pričakovati moramo, da nam bodo hoteli preprečiti tudi s silo dosego pravic našemu delovnemu ljudstvu. Tukaj smo zbrani v imenu svobode delovnega ljudstva, vendar pa smo le majhen del tiste velike armade, ki stoji pripravljena v vsej Sloveniji na boj za svobodo, ko pride čas zato. Ko pride čas, bodo na eni strani zbrani vsi ljudje, ki žele živeti v svobodi, na drugi strani pa bodo ostali hlapci. Armada svobode bo zmagala, hlapci pa bodo poraženi!

Govoru bivšega obč. svetnika g. Kremžarja je sledilo burno in dolgotrajno odobravanje.

Nato je govoril soc. demokrat g. Bernot, ki se je zavzemal za enoten nastop vseh delavskih strank proti demokratski stranki, ker je treba na vsak način pogaziti demokratsko nasilje. Delovno ljudstvo mora iti brez ozira na stranke v boj pri prihodnjih občinskih volitvah. Treba je postaviti skupno enotno volilno listo proti demokratski. V Ljubljani smejo nastopiti samo dve stranki, na eni strani delovno ljudstvo: socialni demokrati, narodni socialisti in krščanski socialci, na drugi strani pa demokrati. Končno je priporočil naj koalirane stranke izvedejo zasebne volitve, d prirežusijo svojo moč in da morejo pravično porazdeliti mandate.

Predsednik dr. Perič je nato v svojem zaključnem govoru povdarjal potrebo, da se pri prihodnjih volitvah pošljejo tudi v narodno skupščino ljudje, ki bodo znali izpremeniti

Frederik van Eeden — katoličan

Holandska stoji pod globokim vtisom dogodka, ki gotovo ne bo ostal brez vpliva na širše kroge. Znani zdravnik in znameniti pisatelj dr. Frederik van Eeden, ki do nedavna — kakor mnogi drugi Holandci — ni bil član nobene veroizpovedi, je pred kratkim postal strog katoličan.

Frederik van Eeden je bil rojen leta 1860 v Harlemu kot sin znanega botanika enakega imena. Studiral je v Amsterdamu medicino in postal zdravnik. Od 1888 do 1895. je vodil psihoterapevtski zavod v Amsterdamu. Polagoma ga je pa osvojila literatura ter je postal pisatelj. Kot tak je dobro znan tudi v inozemstvu. Posebno slavo mu je prinesla knjiga »Mali Janez«, krasna pravljica iz živalstva, ki je bila prevedena v osem jezikov. Delo je nekako nadaljevanje »Tujega otroka« E. T. A. Hoffmanna. Tudi kot pesnik in dramatik se je proslavil; njegove pesmi »Ellen«, »Johannes Viator« (1892) so imele velik uspeh.

Kasneje se je van Eeden posvetil proučevanju socialnih vprašanj in je v Bussu ustanovil celo produktivno družbo, ki naj bi se na zadrugi podlagi pečala s poljedelstvom. Urejeval je tudi časopis za domačo kolonizacijo »Pionier«, toda v obeh podjetjih ni imel sreče. Po teh razočara-

njih je šel v Ameriko in Nemčijo, a se kmalu zopet vrnil na Holandsko. Nato se je zopet posvetil pisateljevanju in spisal več gledaliških iger, med katerimi sta najbolj znani »Minnestraal« in »De Idealisten of het beloofte land«. Končno je ta nepokojni duh našel mir v pozitivni katoliški veri.

Umevno je, da je van Eedenov vstop v katoliško cerkev vzbudil v celi holandski javnosti največjo pozornost. Listi so pisali o tem in ugibali vse mogoče. Da vsem domnevam napravi konec, je van Eeden za 29. aprila tekočega leta napovedal javno predavanje »O veri«, katerem je hotel pojasniti, zakaj izpoveduje katoliško vero. Predavalna dvorana je bila nabito polna, celo na odru je bilo polno poslušalcev. Navzoč je bil tudi holandski minister za umetnost in znanost de Visser.

Van Eeden je najprej izjavil, da pojmuje vero kot zavest resnice, ki ne potrebuje nobenega dokaza in tudi ne vpraša po njem. Nato je pojasnil razmerje med vero in čustvom in naglasil, kako človeškega hrepenenja po trajnem veselju ne morejo zadovoljiti ne poželjenje ne znanost in umetnost, marveč edino le zveza z Najvišjim bitjem. Zato je moral materializem doživeti neuspeh, ki ga je dejansko doživel, dočim doživlja katoliška cerkev nov čudoviti razvoj. On sam je stal dolgo izven vsa-

ké sekte in njegov duh je bil obrnjen proti Franciji (dr. van Eeden je intimen prijatelj Romaina Rollanda). Toda čutil je lakoto in žejo po verskem življenju in bila je edino katoliška cerkev, ki je mogla utešiti hrepenenje njegove duše. V katoliškem samostanu je našel pokoj, ki mu je postal neobhodno potreben. Mnogi mislijo, da je redovnik sebičen lenuh. Kakšna zmot! Redovnik je morda najkoristnejši izmed vseh ljudi, ker dela za prosep najvišjega cilja v življenju človeštva. Kontemplativni redovnik, prost svetnih skrbi, biva v nadnaravnem življenju in zbira duhovne moči, ki jih organizira in izžareva v svet. »Kot berač sem prišel v cerkev in sprejela me je z odprtimi rokami kot ljubega, davno pričakanega prijatelja. Ljudem, ki me vprašujejo, zakaj sem postal katoličan, odgovarjam: Ako bi bili vi izkusili, kar sem izkusil jaz, bi bili še mnogo prej postali katoličani.«

Končno se je van Eeden dotaknil mističnih zakonov, ki vladajo svet. Zmagoslavje, ki ga žanje relativitetna teorija, smatra kot nehoteno priznanje znanosti, da še ni izrekla zadnje besede. Ako se svet ukloni veri, kar se po njegovem mnenju gotovo zgodi, potem ni treba pesimizma zaradi bodočnosti. Svet koraka naprej, kvišku proti polnemu spoznanju resnice.

sedanje nenaravno stanje, ki se je rodilo v naši državi, zakaj delo v občinskem svetu samem se ne more vršiti uspešno, ako se ne izpremeni tudi celotni režim v državi. Kar se tiče Wranglovcev ne more verjeti, da bi se upali ti ljudje nastopiti proti onemu ljudstvu, ki si je odtrgalo od svojih ust košček kruha, da ga je odstopilo njim samim.

Pu burnih ovacijah bivšemu županu dr. Periču se je krasno uspeli shod zaključiti.

Politične novice.

Dr. Žerjavova čast je rešena. Po vzgledu svojega velikega mojstva in patrona demokratske stranke, Pribeževića, je dr. Žerjav segel po najdemokracijejšem sredstvu, da se opere, po zaupnicah. V sredo so zaupniki ljubljanskih političnih društev — po »Jutrovem« poročilu seveda — izrekli ministru dr. Žerjavu svoje neomajano zaupanje. V četrtek je storilo isto načelstvo JDS, po »Jutrovem« poročilu seveda so glasno. Zanesljivi viri pa vedo poročati, da je bila ta soglasnost samo v »Jutrovi« kionah, ne pa v načelstvu JDS. Kar ima v JDS še čuta za politično moralo, se buni proti naročenim zaupnicam, predno izreče sodišče svojo sodbo. Kakor čujemo, so stari voditelji stranke edini v tem, da je treba stranko očistiti takozvane Žerjavščine. Le dr. Triller, ki ima veliko zmisla za denarne kupčije, je vskočil v mladoliberalni tabor.

Položaj vlade in afera Jadranske banke. »Obzor« piše: »Položaj je vlade uzdrman i odkrčen Jadranske banke o učenama dra Žerjavi i Antuna Kristana. Radikalni i opozicionelni zastupnici pokrenuti će to pitanje u parlamentu i tražiti, da se dr. Žerjav i A. Kristan predađu sudu. Izgleda, da se poslije kraljeve svatbe spremaju dogadjaji, koji će izazvati novu krizu u radikalno-demokratskoj koaliciiji.« — Pričakujemo, da bo sedaj dr. Žerjav od državnega pravnika zahteval, da začne »Obzor« »preganjati«.

Radikalni v Sloveniji. — Pod tem naslovom je objavila »Samouprava« uvodni članek, kjer pravi: »Idealnemu boju radikalne stranke v Sloveniji želimo vse uspehe, ki jih zasluži in do katerih bo gotovo došlo.« — Ali bo g. namestnik Hribar vesel, ko bo to bral!

Nova korupcijska afera. V Belgradu se povsod govori, da se bo o Radi Pašiću vnela nova debata zaradi korupcije, ki jo uganjajo njegovi prijatelji pod njegovim vodstvom zaradi zaključitve ameriškega posojila. Rade Pašić se je namreč nehal pečati z volovskimi kupčijami in se je vrigel na dolarje. Ministra Pucelja to pot ni pritegnil v svoje društvo, ker se Pucelj spozna samo na vole.

Parlamentarna anketna komisija, ki ima nalog, da dožene, kdo je zakrivil, da je toliko rekrutov pomrlo, je v Sarajevu svoje delo dovršila in odpotovala v Mostar. V komisiji so poslanci dr. Simrak, dr. Momčilo Ivanić, Janković, Jeremija Jeremić in Etbin Kristan.

Odlikovanje. General Vrangelj je odlikoval z »ordenom« sv. Stanislava III. stopena g. Vaso Lazarevića, načelnika oddelka za javno varnost v ministrstvu notranjih zadev. S tem odlikovanjem so dokazane intimne zveze med Vranglom in našimi državniki.

Kaj pravi g. Krsta Cievarić? On pravi: Najbolje bi bilo, če bi se dalo boljševiško vladno uničiti »manu militaria«, t. j. z vojsko. — Boljševiki bodo pa zopet rekli, da bi bilo najbolje, če bi se dalo Cievarićevo pamet ozdraviti s hladno vodo.

Živina iz Mažarske. Po mirovni pogodbi bodo Mažari izročili zaveznikom 15. junija prvi kontingent živine, ki jo morajo izročiti na račun odškodnine. Posebna komisija naše države bo odpotovala takrat na Mažarsko, da pregleda vole. Minister Pucelj odpotuje istega dne z istim namenom v Slovenijo.

Poslaništvo kraljevine SHS v Varšavi uraduje v neki mali sobici v »Hotel de l'Europe«. Ima pa cela dva uradnika! Poslanik stanuje in uraduje v nekoliko boljših prostorih. Čehi imajo pa za sedež poslaništva lepo reprezentativno palačo, nebroj uradništva in celo vrsto konzulatov. — Tako dela eden in tako dela drugi. Mi delamo mnogo cenejše, Čehi pa rentabilnejše.

Otroci teme. Pogodba, ki jo je sklenil Vatikan z rusko vlado glede katoliških pomožnih misij za gladujoče ozemlje, je pristaše reakcionarnega pravoslavlja silno razburila. »Glavni odbor sveteniščkov udruženja« v Belgradu je v tej zadevi celo izročil patriarhu Dimitriju spomenico, v kateri zahteva sklicanja vesoljnega cerkvenega zbora pravoslavnih cerkva zaradi te zadeve. Hujših skrbí ti svetniki nimajo. Silno se hudujejo, da so »boljševiki dali papstvu in jezuitizmu neomejeno pravo za razširjanje rimokatolicizma v Rusiji.« Tega ne sme biti, pravijo svetniki. V Rusiji ne sme zavladati »gnjili zapadni« katolicizem, temveč se ima svetiti i nadalje »vzhodni Hristos«. Svetniki kličejo na pomoč »Veliko cerkev«, to je najbrže carigradskega patriarha. Če svetniki take spomenice sklepa jo in patriarhu Dimitriju izročajo, naj jim bo veselje; samo objavljati jih ni treba,

da se jim ne bo ves civilizirani svet smejal. Poznamo tisto »vzhodno« krščanstvo; ni vredno o njem izgubljati niti ene besede. Toliko pa že moramo reči gospodom sveštenikom, da bi bil ruski narod čez eno stoletje popolnoma zgnil v nevednosti, praznoverju in zlih nagnjenjih, če bi se ne bil iznebil caristične pobjedonoscevske pravoslavne cerkve, ki je ideal gospodov sveštenikov. To sploh ni bila cerkev, ampak vzgojilnica brezverstva in je odgovorna za to, da je ruski narod zapadel ateizmu. Niso boljševiki izpridili mužika, ampak stara pravoslavna absolutizmu udinjana hlapčevska cerkev, ki je kriva vsega moralnega gorja, katero je prišlo 1917. leta na Rusijo. Ruski narod pa bo le vesel, če ga pridejo učiti in tolažiti katoliški misijonarji in se bo za belgrajskega in carigradskega patriarha toliko zmenil kakor za lanski sneg. Tisti časi so minuli, ko se je mužik bal arhieraja tako kakor žandarja ali »policmajstrac«. Gospodje svešteniki naj rajši prosijo g. Ninčiča, da jim preskrbi potne liste za Rusijo, da tam pomagajo svojim lačnim pravoslavnim bratom in tekmujejo z jezuiti, če so vstanu. Patriarh Dimitrije je zadosti bogat in lahko pošlje v Rusijo par vagonov žita iz svojega veleposredstva. To bo veliko boljše nego take smešne spomenice kakor jih sestavljajo njegovi svešteniki. Oni še vedno mislijo, da v Petrogradu upravlja cerkvena dela kakšen »oberštalmajster« njegovega veličanstva carja ali pa »bogu-ugodni« starec Rasputin.

Posvetovalna komisija za nove italijanske pokrajine je sklicana na zasedanje v Rim dne 7. t. m. Na dnevnem redu bo predvsem ureditev uradniškega vprašanja, tičočega se uradnikov prejšnjega režima, potem razširjenje raznih zakonov na nove pokrajine, proračun itd.

Don Sturzo se sestane z D'Annunziem. Iz Florence poročajo, da se sredi junija vrši tamkaj sestanek med D'Annunziem in don Sturzom. Sestanku je pripravil pot neki prijatelj obeh mož.

Ravnatelj bodočega roške-baroškega pristaniškega konzorcija. Italijanski listi poročajo, da bo v bodoči reško-baroški pristaniški konzorciji, ki bo sestavljen iz treh Italijanov in treh Jugoslovancev, imenovan komendant Gullini, generalni ravnatelj italijanske trgovinske mornarice. Gullini bo po vsej priliki izvoljen za ravnatelja konzorcija.

Ljudski tabor na Limbarski gori.

Na Limbarski gori pri Moravčah bo Binkoštni pondeljek po 10. sv. maši velik ljudski tabor. Govorita gg. načelnik Jug. kluba dr. Korošec in načelnik J. K. Z. J. Brodar. Pridite, da slišimo svoje voditelje!

Dnevne novice.

Tržič. Slovensko izobraževalno društvo sv. Jožefa praznuje prvo nedeljo v juliju, to je 2. VII. na slovesen način 25letnico. Obenem praznuje isti dan Orel svojo 15 letnico. Pri tej priliki bo blagoslovljena nova zastava Orla. Natančnejši spored slavnosti bomo objavili pravočasno. Z ozirom na to, da se je društvo sv. Jožefa udeležilo tekom 25 let skoro vseh večjih prireditev po raznih krajih naše domovine, prosimo bratska društva, osobito po Gorenškem, da nas blagovolijo posetiti na naš praznik. Prav tako opozarjamo orlovske in orliške odseke.

Iz Cerkelj na Dolenjskem. Dan 30. maja ostane za nas zgodovinski dan. Tega dne so namreč pričeli zabijati pilote za nov hrovost most čez Krko. Nestrpno pričakuje ljudstvo tega mostu že leta in leta. Tekom dveh dobrih mesecev smo lahko vozili čez most, kakor nam je obljubil podjetnik in prevzemnik g. Steiner iz Ljubljane. Bog daj, da bi bilo res tako! — Letina bi ne bila slaba, a že grozi zopet suša. Lanska suša se pozna občutno. — Vina imajo tu še dovolj naprodaj, a ni kupcev. Vino je izvrstno in ne predrago!

Občna obrtna in strokovna mižarska nadaljevalna šola v Št. Vidu nad Ljubljano priredi na binkoštno nedeljo in ponedeljek v šolski risalnici razstavo risarskih izdelkov. Vsi, ki se zanimajo za napredek obrtnega šolstva, iskreno povabljeni na ogled.

Posebni vlak za udeležence pri poročnih svečanostih. Obr. ravn. j. žel. nam sporoča: Za one, ki potujejo o priliki kraljeve poroke v Belgradu, se priklapi 7. t. m. v Mariboru k vlaku št. 43 (odhod 5³⁰) 1 voz in v Ljubljani k vlaku št. 42 (odhod ob 5³⁰) 2 voza; v Zidanem mostu se sestavi iz teh voz poseben vlak ki dospe v Zagreb dr. k. ob 11. uri in v Belgrad 8. t. m. ob 1³⁰ zjutraj. Iz Belgrada se vračajo izletniki istega dne ob 20³⁰ in se pripeljejo v Zagreb ob 11³⁰, nakar se (z vlakom št. 516) odpeljejo ob 12³⁰ za juž. kolodvora domov. Udeleženci imajo pravico do polovične vožnje, če se izkažejo s tozadevnimi objavami, potrjenimi od policije, odn. okrajnega glavarstva.

Domstalska godba priredi na binkoštni ponedeljek izlet v Sotesko k Zajcu.

Dobrotniki Feriálnega Saveza Železi bi natisniti in javiti svojim članom naslove

vseh, ki bi bili pripravljeni prenočiti (ali po možnosti nahraniti) onega člana Feriálnega, ki bi se potujoč po domovini obrnil s to prošnjo na dobrotnika. Prosimo vse one, ki bi hoteli postati naši dobrotniki, naj javijo svoje naslove in svoje obljube Feriálnemu Savezu, Belgrad, II. muška gimnazija.

Iz »Uradnega lista«. V 58. šte. »Uradnega lista« z dne 2. junija je izšel zakon o zaščiti industrijske svojine. Ustanavlja se »uprava za zaščito industrijske svojine« kot samostojen državni urad s sedežem v Belgradu, ki odloča o zaščiti patentov in v vseh zadevah, ki so v zvezi z zaščito industrijske svojine.

Gradbene podjetje in tehniško pisarno sta otvorila ing. Alojz Hrovat in ing. Albin Černe, avtorizirana civilna inženjerja v Ljubljani, Krekov trg 10-L. 2149

Pokojnina bivših avstro-ogrskih častnikov. Finančna delegacija objavlja, da morajo v našo vojsko nesprejeti oficirji bivše avstro-ogrške vojske predložiti gospodu ministru vojne in mornarice z dokumenti obloženo prošnjo za upokojeve s kraljevim ukazom. Oficirji, ki bodo po predlogu gospoda ministra vojne in mornarice tako upokojeni, bodo od vojnega ministrstva prejeli predpisano »uverjenje«. Na podlagi tega uverjenja naj potem predlože gospodu ministru financ prošnje za priznanje in odmero pokojnine, in sicer in duplo ter prilože izvirni prošnji izvirno »uverjenje«, prepišu prošnje pa prepiš »uverjenja«. Te prošnje pošlje gospod finančni minister dotični pokrajinski upravi, oddelku za socialno politiko, da ugotovi pravico do pokojnine in nje višino. Po izvršenih poizvedbah bo potem gospod finančni minister izdal nalog za izplačevanje pokojnine potom pristojne delegacije ministrstva financ. Ravno tako bo izključno gospod finančni minister priznaval vdovnine in sirotnine takih oficirjev in pa pokojnine že prej vpokojenih oficirjev bivše avstro-ogrške vojske, ki so naši državljani.

Odboru za pomoč gladujočim v Rusiji so nadalje prispeli naslednji denarni prispevki: Fr. Tomšič, Polhovgradec, 2 Din; Zof. Tomšič, Polhovgradec, 2 Din; Anton Škof, Bizelski, 5 Din; J. Kolerič, Mala nedelja 5 Din; Marija Horbi, Mala Nedelja, 1 Din; Tovarna kemičnih izdelkov, Hrastnik, 50 Din; Šolsko vodstvo, Hotič, 92.45 Din; Županstvo Litija, 100 Din; Šolsko vodstvo Brusnice, 117.25 Din; Milan Plut, Maribor, 10 Din; Župni urad Rovte, 50 Din; Iv. Škerlec, Sv. Tomaž, 1 Din; Poštni urad Studenci, 37.50 Din; Župni urad Bočna, 727 Din; Župni urad Sv. Trojica, 50 Din; Jos. Kolarič, Bolken, 250 Din; Verona Kolarič, Bolken, 200 Din; Šolsko vodstvo Dolsko, 150 Din; Litija Azman-Borštinar, 1125 Din; And. Hauptmann, Rovte, 10 Din; Občina Št. Vid nad Cerknico, 590 Din; Fr. Koser, Juršinci, 1 Din; Fr. Koser, Juršinci, 1 Din; Mara Blažina, Ljubljana, 205.25 Din; Župni urad Sele, p. Slovenjigradec, 20 Din; Jul. Gabrovšek, Dole, 25 Din; Štefka Koser, Juršinci, 1 Din; Zinka Visenjak, Sv. Barbara, 17 Din; Ivan Deršek, Gaberje, 5 Din; Okrajni pomožni odbor, Kranj, 1358 Din; Društvo ukrajinske dobrovoljce v Sloveniji, Ljubljana 200 Din; skupaj 5403.45 Din. Dosedaj je nabrano skupaj 30.009 Din 68 par. — Vsem darovalcem in nabiralcem iskrena hvala!

Strašna nesreča. Železniški čuvaj Anton Jenko je našel na progi med Logatcem in Planino 24. majnika ponoči mrtvega 22let starega oženjenega železniškega delavca Filipa Bogataja, ki je šel po progi iz Dol. Logatca precej vinjen v Podbrst domov. Bogataja je dohitel vlak in ga povozil. Obe nogi sta bili nad kolenom odrezani, vlak je vlekel Bogatajevo truplo 30 metrov daleč; glava je bila popolnoma razbita. Mrliča so prepeljali v mrtvašnico v Dol. Logatcu.

Spor med državno in železniško policijo v Zagrebu. V Zagrebu je nastal med državno in železniško policijo zanimiv spor. Vsakega detektiva državne policije, ki se je prikazal na peron, so železniški policaji takoj odpeljali v njihovo pisarno in ga potem odgnali s kolodvora, češ, da tam nima ničesar iskati. V sled tega se je vodstvo državne policije pritožilo na ministrstvo za notranje zadeve, ki še ni izreklo svojega mnenja.

Velik vlom v Zagrebu. Vlomilci so vlomili v prostore trgovskega prometnega društva v Zagrebu in odnesli raznega blaga v vrednosti 73.400 kron.

Pretep na sokolski veselici. Dne 25. majnika so imeli Sokoli na vrtu gostilničarja Valentina Lovšeta v Zg. Ribčah pri Veliki vasi veselico, na kateri so se gostje sprli med seboj in stekli. Najhujši je bil France Ustar iz Velike vasi, ki je z nožem dvakrat ubodel v levo roko Emilijo Kovič in je smrtonosno z nožem ranil železniškega delavca Antona Cistra iz Verneka, ki je Kovičevu branil. Ustara so zaprli.

Gospodarstvo.

Žitni trg. Tendence na žitnem trgu je trajno evrstva. V Vojvodini so cene sledeče: pšenica 16.00 kron, ječmen 12.00 K, oves 12.00 K, kuruza 12.00 kron, pšenična moka 22.00 K.

Cene kožam v Vojvodini. V Novem Sadu se plačuje surova in osoljena koža po 38—40 K kg. g Anketa o novih daskih. Dne 6. t. m. bi imela posebna konferenca strokovnjakov razpravljati načrt novega davčnega zakona. V sled poročnih svečanosti je konferenca odgojena na 10. junij.

Lokalna železnica Ljubljana—Vrhnika. — 1. junija so bile izžrebane sledeče zadolžnice 4% prioriteta posojila del. družbe lok. žel. Ljubljana—Vrhnika iz leta 1898: štev. 37, 57, 102, 131, 244, 250, 383 in 393. Vrnitev gotovine se vrši izza dne 1. avgusta 1922. Razun navedenih številk se bodo izplačale 1. avgusta 1922 tudi leta 1919 izžrebane številke 65, 117 in 269.

Kedaj je treba škropiti vinograde? Pri škropljenju vinogradov je najvažnejše, da se vrši o pravem času. Osobito velja to o prvem in drugem škropljenju. Prvo škropljenje je treba izvršiti poprej nego okuži peronospora trto po svojem poletnem semenu (trosih). Učinkaj,

ki se peajo z biologijo (živiljenjepisom) peronospora so dognali, da gre prva okužba od zemlje potom pomladnih trossov. Prvi izdatni in topli dež v drugi polovici majnika vrže klice (pomladne trosse) peronospora na najspodnejše liste trte, kjer se razvijejo in razmnože tekom 10 do 12 dni. To je inkubacijska (valilna) doba peronospora v tem času. Ako pade proti koncu te dobe zopet dež, razvije peronospora na spodnji strani okuženih listov poletne trosse in ti so šele nevarni splošni okužbi vinogradov. Predno ti poletni trossi okužijo trte, morajo biti trte proti njim zavarovane, to je poškropjene s strupeno bakreno soljo (galico, bosnočasto, itd.) ki jim ne da izrasti. Kakorhitro izkale, jih strupena bakrena sol uniči. Dobro poškropljena trta je pred njimi varna, škropljenje učinkuje toraj le preventivno (zabranjavno), ne pa kurativno (zdravilno). Letos je padel prvi izdatni dež 27. maja. Ako bode po preteku 10—12 dni zopet deževalo, je pričakovati okrog 6. do 8. junija prve, poletne trosse peronospora na najspodnejših listih trte, ki so vidni na spodnji strani listov v obliki rahlih belih lis. Ti trossi okužijo vse trte v vinogradu in ko pade zopet dež, trossi izkale ter se zarastejo v notranjščino vseh zelenih trtnih delov (listov, grozdov). Do takrat mora biti trta poškropljena. Vinogradniki, poškropite tedaj vse trte vsaj do 8. junija. Le če vlada suho vreme, čakate lahko tudi dlje, a ne čez 10. junij. Drugo škropljenje sledi 14 dni za prvim, tretje pa tri tedne za drugim. Trikratno škropljenje zadostuje v normalnih letih popolnoma. V mokrem poletju škropimo pa v krajših presledkih žitrikat na leto. — B. Skalleky.

Dolenjske železnice. 1. junija 1922 so bile izžrebane sledeče zadolžnice 4% prioriteta posojila del. družbe Dolenjskih železnic iz leta 1892: štev. 23, 276, 301, 598, 729, 1145, 1161, 1295, 1316 1345. Vrnitev gotovine se vrši izza dne 1. dec. 1922.

Pomanjkanje sladkorja v Budimpešti. Ker se nameravajo sladkorne cene povišati, zato je pričelo v Budimpešti zadnje dni primanjkovati sladkorja. Vlada namerava odpraviti uvožno carino na inozemski sladkor, da odpomore pomanjkanju.

Stanje papirnatega denarja v Avstriji se je zadnje dni zopet zvišalo za 14.6 milijard n. a. kron in je doseglo višino 366.1 milijard n. a. kron. Nemško-avstrijska krona zopet pada.

Kovinarska stavka na Češkem. Zadnji ponedeljek se je vršilo glasovanje v Škodovih zavodih. Pravico glasovanja je imelo 12078 kovinarjev, glasovalo jih je pa le 9672, t. j. 79.75 odstotkov, za 8—10 odstotno zmanjšanje mezd je glasovalo 3970 oseb, t. j. 40 odstotkov, za nadaljevanje v stavki 5304, kar je 54.75 odstotkov. Neveljavnih glasovnic je bilo 308. Končni izid glasovanja stavkujočih kovinarjev je naslednji: Za stavko je glasovalo 62.8 odstotkov kovinarjev, drugi so glasovali proti stavki ali pa se glasovanja sploh niso udeležili.

Vinski trg. V Franciji so cene vinu stalne. V Bordeauxu se plačuje za črno vino 1150 do 1200 frankov. Letina obeta biti dobra. V Nemčiji vlada zadnje dni v vinski trgovini stagnacija. V Avstriji so cene vinu evrstve, toda trgovina je precej slaba, ker vsled slabe valute vinogradniki ne morejo razprodavati svojih zalog. Vina letnika 1918 in 1919 6—7 odstotno, se prodajajo po 500—600 n. a. K liter, letošnje pa 1000—1200 n. a. K liter. Vinogradi kažejo dobro. Na Ogrskem se je živahnost v trgovini z vinom zadnje dni nekoliko poglobila. Največ se eksportira vina v Avstrijo, Švico, Češkoslovaško in Nemčijo. Nekoliko tudi v Italijo in Francijo. Vilanec 12—14 odstotni se plačuje po 45.50—55 o. K liter. Letina obeta biti dobra. — V Rumuniji je trgovina z vinom slaba. Boljših vin ni. Vina 8—9 odstotna se prodajajo po 5 lejev liter.

Papirnat denar po 10.000 mark. Nemška državna banka bo izdala prihodnje dni novčanice po 10.000 mark. — To je posledica notranje devalvacije marke.

Druga »Internacionalna vzhodna razstava in semenje« se bo vršila v Lwovu, Poljska, od 5. do 15. septembra 1922. Pod zaščito poljske vlade in s pomočjo mestne uprave, trgovske in industrijske zbornice in vseh gospodarskih organizacij, bo »Vzhodna razstava in semenje« obiskana po kupovalcih iz vseh dežela, posebno iz centralne in vzhodne Evrope. Leta 1921 so se dosegli sijajni uspehi: Na preko 25.000 štirjakih metrov obsegajočem prostoru je razstavilo preko 1.500 razstavilalcev. Sejm je posetilo skoro pol milijona obiskovalcev, ki so nakupili za 20 milijard poljskih mark blaga. Izmenjava produktov severovzhodnih dežel z produkti Jugoslavije se z vsakim letom veča ter je dokaz, da so vzhodni sejmi za jugoslovanske producente in kupovalce izredne važnosti. Popolna pojasnila se dobivajo pri »Targi vzhodnie« v Lwovu in pri tržnem zastopniku Aloma Company, v Ljubljani, Kongresni trg 3.

Češka eskomptna banka je imela 29. maja občni zbor iz zadevne letnega poročila je razvidno, da je imela eskomptna banka minulo poslovno leto silno lep uspeh, zakaj čisti njen dobiček znaša 24.477.381 čK. Delničarji se bo izplačala 14 odstotka dividenda, t. j. 28 čK na delnico. — Tako se v današnji socialno bolelni dobi na eni strani kopičijo milijoni, na drugi pa raste siromaštvo in beda.

BORZA.

Zagreb, 2. junija. (Izv.) Devize: Berlin 26.25—28, Bukarešta 48—49, Milan 371.25—372.50, Newyork (ček) 70—71, Pariz 640—645, London 320—321, Praga 138—139, Švica 1333—1360, Dunaj 0.62—0.64, Budimpešta 8.70—8.75. — Valute: Ameriški dolarji 69—70.25, nemške marke 27—28, italijanske lire 365—368.

Belgrad, 2. junija. (Izv.) Devize: Berlin 26.50, Dunaj 0.64, London 315, Pariz 647, Milan 372, Praga 137.50. — Valute: Ameriški dolarji 69, romunski lei 50.

Curib, 2. jun. (Izv.) Berlin 1.95, Newyork 523.50, London 23.33, Pariz 47.70, Milan 27.25, Praga 19.125, Budimpešta 0.64, Zagreb 1.86.

Dr. Josip Hubad
Mira Hubad roj. Slanc

POROČENA

Konjice

Litija

1. junija 1922

Zahvala.

Podpisana zadruga se tem
potom javno zahvaljuje požar-
nim brambam Trebnje, Ponikve,
Mirnapeč, Velika Loka in Mirna
za njihovo nadvse požrtvovalno
pomoč o priliki požara na žagi
v Trebnjem.

Ljubljana, 1. junija 1922.

Gospodarska zveza r. z. z o. z.
v Ljubljani.

Iščemo spretnega zastopnika

lesne stroke za
Jugoslavijo.

Ponudbe pod S. A. M. (Società
Anonima Materiali) — Zastopstvo
TRST, VIA FERRIERA 20.

Več dobro izurjenih
čevljarstev pomočnikov
za fino šivana dela in
(Herrichter, Štepar),
pripravljača samo prvo moč
sprejme IG. POTOČNIK, Ljubljana,
Selenburgova ulica št. 4, II. dvorišče.
Išče se kompanjon za
mešano trgovino v prometnem
trgu na dežel-
li, kjer je pripravljena hiša nalašč za
trgovino; ali se pa odda cela hiša
v najem. Kje in pogoje pove: FRANC
LESKOVŠEK v Kozjem. 1964

Občina MOSTE pri Ljubljani rabi enega
ali več **TLAKOVALCEV**
ki so dobro izveščani v tlakovanju s
kamnom, za napravo cestnih muld. —
Plača po dogovoru. 2115

Prodajalka v špeceriji, manufak-
turi in železnini dobro
izurjena, se sprejme takoj v večjo trgo-
vino na deželi. Reflektira se na starejšo,
strogo zanesljivo moč. Istotam se sprejme
tudi učenka. Ponudbe je poslati na trdiko
JOSIP RUDMAN, Krška vas - Brežice.

Elektroinženjerje in trgovske uradnike

išče velika delniška družba za
strojarstvo in elektrotehnično indu-
strijo v Jugoslaviji. Obširne po-
nudbe na upravnishvo »Slovenca«
pod št. 12.345/2110.

Spretni delavci
za izdelovanje
cementnih cevi
sprejme Jos. Cihlař,
betonska tvornica, Ljubljana.

Lovci pozor! Naprodaj več šest
tednov starih
lovskih psov
kratke dlake, nem-
ške pasme, vsak dan
v Linhartovi ulici št. 30, Ljubljana.

HRANO

izborna in tečno ter po nizki ceni

SUKNO

za promenadne in športne obleke
v bogati izbiri

A. & E. SKABERNE

Ljubljana, Mestni trg 10.

Išče se več izveščanih žagarjev

(galeristov).

Ponudba pod »Žaga 2096« na upravnishvo
»SLOVENCA« z navedbo pogojev.

Blago za vozne in vagonke plahte

se dobi v vsaki izbiri pri

Gospodarski zvezi
v Ljubljani.

Stolpne (turnske) ure
popravlja IVAN SELISKAR,
urur v Ljubljani,
Zadruga ulica šte. 10.

LED po 3 krone 1 kg v mesnici Jager.

!! Nekaj !!
stavbenih parcel

od 400 m² naprej, če mogoče v franči-
škanski župniji ali vsaj blizu iste, takoj
kupim. — Cenj. podrobne ponudbe pod
»Stavbena parcela št. 2191« na uprav-
nishvo »Slovenca«.

Manjšo HIŠO

najraje v kapucinskem pred-
mestju ali vsaj blizu tod, takoj
kupim. Podrobne ponudbe se
prosi pod »Manjša hiša 2192«
na upravnishvo »Slovenca«.

Manjše stanovanje

2 do 3 sobe s pritliklinami, mogoče v
kakoli novi stavbi, iščem za takoj ali
vsaj kmalu. Visokost najemnine postran-
ska stvar. Visoka nagrada ali oskrba s
premogom in drvmi, dokler traja najem-
nina. Cenj. ponudbe pod »Manjše stano-
vanje 2193« na upravnishvo »Slovenca«.

Naprodaj so lepo izdelani
kameniti podboji
za velika večna vrata. MATIJA KESE,
Linhartova ulica št. 5, Ljubljana.

Samostojen trgovec išče udobno
meblirano mesečno sobo
za takoj pri primerni stranki. Ponudbe
pod: »SAMEC« na Anončno in reklamno
družbo Aloma Company v Ljubljani,
Kongresni trg št. 3. 2166

PEROTNINO

vsak dan svežo, na francoski način klano
in čisteno, nudi

trgovina s perotnino in divjačino
Ljubljana VII, Slovenska cesta 290
Ugodno za hotele in letovišča.
SVEŽA JAJCA VEDNO V ZALOGI!

Penzija Grintovec, grad Predvor.

Krasna solnčna lega. Na vznožju
Alp. Izvrstna oskrba. — Cena
: 40 Din za hrano in sobo. :

U depandanci »Zaria«, grad Cosenice.

Cena samo 30 Din za hrano in
sobo. — Priglasitev na Penzijo
Grintovec, pošta Tupaliče pri
Kranju.

nudi vsakemu gostilna pri
»KORLNU« (prej PETAN);
toči tudi vedno pristna vina.

Josipina Cigler

Gospodarska cesta 66, poleg
SK Ilirija v Ljubljani. 2140

Prima

telečje meso

se prodaja

binkoštno soboto, ne-
deljo, pondeljek in to-
rek po znižani ceni

K 50 — 52 za kg

pri mesarju

Alojz Kocijanu

na stojnici v Šolskem
drevoredu.

Kolesa

avtomobil, deli in oprema
pnevmatika

najceneje

na drobno
na debelo

J. Gorec,

Ljubljana, Gosposvetska cesta šte. 41.

Lastne garaže in delavnice.

Gradbeno podjetje
ing. Dukić in drug

Ljubljana, Bohoričeva ulica 20.

se priporoča za vsa v to
stroko spada oča dela.

Bele obleke za birmanke

otroške obleke v vseh velikostih,
bluze, športne in promenadne,
damski in otroški predpasniki,
perilo za gospode in dame lastnega
izdelka v vseh kvalitetah kupite
po jako nizkih cenah

v modni in manufakturni trgovini

F. in I. Goričar

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29.

STANOVANJE

1 do 3 sobe in kuhinjo, meblirano ali
prazno, v Ljubljani, eventualno tudi izven
Ljubljane ob železniški postaji išče
»Češki inženir« pri »Prometu«
Ljubljana, Miklošičeva cesta 4.

10 voz gnoja

prodam ali za-
menjam za seno.
Vzamem tudi košnjo 4—5 oravov trave.
Žabjak, Poljanska cesta 55, Ljubljana.

Krasna vila

ležeča v najlepšem kraju mesta Ljub-
ljane, v brezhbnem stanju, električna
razsvetljava in plinova napeljava, vodo-
vod, centralna kurjava, najmoderneje
opremljene kopalnice in umivalnice, iz
kuhinje vpenjača v jedilno in spalno
sobo, velik senčnat vrt z najplemenitej-
šim sadjem in krasnim cvetličnim grmov-
jem, posebni vrt za zelenjavo, opremljena
z razkošnim komfotom,

TAKOJ NA PRODAJI

Vprašanja pod: »B. B. 2127« na uprav-
nishvo »Slovenca«. — Samo pismenoi

Dr. ing. MIROSLAV KASAL
Oblastveno poverjeni staveben inž. in mesini staveben
LJUBLJANA, GRAD ŠEE 13.

Stavbeno podjetje in
tehniška pisarna za
betonske, železobe-
tonske in vodne
zgradbe, arhitekturo
ter vsakovrstne visok-
ke stavbe.

Izvršitev - Projektiranje!

AUTOMOBIL in več MOTORJEV

na prodaj na Rimski cesti 11, Ljubljana.

Na stružnica (Drehbank), sko-
prodaj raj nova, zelo
komplicirana, z 80 cm širjave, priprava
za vodovode, podjetnike in mehanike, za
ceno 14.000 K. — Kje, pove upravnishvo
»Slovenca« pod šte. 2100.

Popolnoma varno naložiti svoje prihranke v

Uzajemni posojilnici v Ljubljani r. z. z o. z.

(poleg nunske cerkve).

Hranilne vloge se obrestujejo s

4%

brez odbitka rentnega in invalidnega davka. Hranilne vloge se lahko
vplačujejo potom poštnoček. urada, vlagateljem so položnice brez-
plačno na razpolago. Posojila na zemljišča, zaznambo na službene
prejemke, proti poroštvu i. t. d.

Prostovoljna javna dražba.

V sredo, dne 7. junija 1922 ob 9. uri dopoldne prodaja
trgovinske oprave, dalje sodi, baloni, nekaj hišne
oprave, obleke in več drugih predmetov

Pred igriščem št. 1, poleg gostilne Rus v Ljubljani.

Prvovrstno specijelno angleško in češko sukno, modne
in športne obleke, pelervine, pouršnike, raglane, dežne
plašče, perilo i. t. d. priporoča turdka

Drago Schwab,

(preje Schwab & Bizjak), Ljubljana,

Duorni trg šte. 3. — Pod Narodno kavarano.

Zaloga klavirjev

in pianinov najboljših tovarn Bösendorfer, Ehrbar, Czapka,
Hözl, Schweighofer, Stingl itd. — Tudi na obroke.

Jerica Hubad, roj. Dolenc, Ljubljana, Hilšerjeva ul. 5

BAKRENE KOTLE

po 40 in 60 litrov vsebine, so-
lidno izdelane, ima v zalogi

Metalokemika d. d.

Zagreb, Strossmayerova ul. 6.

Zahtevajte ponudbe!

Izvrševanje ksilolitnih tal in asfaltovanja prevzema

in ima vedno v zalogi

Karbolinej. katran, lesni cement, strešno lepenko,
Rubroid (Anduro), strešni lak, asfalt, Watproof,
Ceresit i. t. d.

Ljubljanska komercijalna družba

Ljubljana :: Bleiweisova cesta šte. 18.

Parna žaga Fran Ravnikar

mestni tesarski mojster

Ljubljana, Linhartova ulica št. 25

kupuje po najvišjih dnevnih cenah razne
vrste okrogli les, kakor tudi cele gozdne parcele.

ZA PLESKARSKA IN LICARSKA DELA

SE NAJTOPLEJE PRIPOROČA SLAVNEMU OBČINSTVU IN
PREČASTITI DUHOVŠČINI

☞ TONE MALGAJ ☞

PLESKAR IN LICAR :: LJUBLJANA :: KOLODVORSKA ULICA 6

Semiška vina.

Naprodaj je več sto hektolitrov izbornega namiz-
nega vina. Natančen zapisnik je vedno razpoložen
v prodajalni konsumnega društva v Semiču.

Zahvala.

Ob priliki težke izgube, ki nas je zadela s smrtjo naše
ljubljene žene, matere, odnosno stare matere, gospe

Josipine Vidmar

smo prejeli toliko dokazov in izrazov iskrenega sočuvstvovanja,
da nam je nemogoče zahvaliti se primerno vsem posameznikom
posebej. Sprejmita zato vsi prijatelji in znanci, vsa društva in
zastopstva našo najtoplejšo zahvalo za vse izraze sočutja.

V Ljubljani, dne 1. junija 1922.

Josip Vidmar, soprog.

Dr. ing. Milen Vidmar z rodbino, Stane Vidmar z rodbino,
Joža Vidmar z rodbino, Ciril Vidmar, sinovi.
Mila Favaj roj. Vidmar z rodbino, Ivana Skrbinec roj. Vidmar
z rodbino, Metoda Vidmar, hčere.

Zlatorog

Zlatorog milo

Je najboljša.

Prva mariborska tovarna mila,
preje C. Bros, Maribor.

Glavno zastopstvo za Slovenijo in zaloga:
R. BUNC in DRUG
CELJE — LJUBLJANA — MARIBOR.

Zlatorog

Na Gosposvetski cesti 4, poleg kavarne Evrope je
fotografični atelje „ILIRIJA“

kjer se izdelujejo slike najfineje in najceneje,
na kar se opozarjajo p. n. boterce in boterčki.

TVRDKA ZAJEC

Ljubljana, Sv. Florijana ulica 23
priporoča svojo bogato
zalogo kuhinjske posode, orodja,
kovanja in drugih potrebščin.

Prva
slovenska
tovarna
žaluzij

Weissbacher

lesna industrijska družba z o. z.
Ljubljana, Dunajska cesta 66
izdeluje vsakovrstne ža-
luzije in sprejema vsa v
to stroko spadajoča po-
pravila.

Brzjavke: Weissbacher Ljubljana.
Telefon 114.

Prvovrstna Puch kolesa

pnevmatiko in druge potrebščine kupite najceneje pri tvrdki

IGN. VOK,

Ljubljana, Sodna ulica šte. 7.

OTOK GRADO PRI TRSTU

Najlepše obrežje ob Adriji. — Otroški raj.
Preizkušeno zdravilišče za neurastenijo,
ženske bolezni, otroške bolezni, zdrav-
ljenje ran in kirur. operacij. — Pojasnila:
Zdraviliška komisija, GRADO.

Razpis.

Pokrajinska Monopolska Direkcija v Ljubljani razpisuje
na dan 3. julija t. l.

ofertalno dražbo

za 13 mm debele **deske** raznih širin in
drugega lesa

za Tobačno tovarno v Ljubljani.

Natančni pogoji za ofertalno dražbo so na razpolago v
ekonomiji Tobačne tovarne v Ljubljani.

Botri pozor!

V zalogi imamo vsakovrstne obleke za birmance,
kakor tudi vsakovrstne moške obleke, raznovrstno tu- in ino-
zemsko sukno. Obleke po meri izvršujemo v najkrajšem času.

LOŽAR & BIZJAK, Ljubljana

Sv. Petra cesta šte. 20.

Redka prilika!

Redka prilika!

V Belokrajini, občina Podzemelj je poceni na prodaj

lepo posestvo

obstoječe iz nove enonadstropne hiše s hlevom in kletjo v njej, podom
ter z okrog 7 oralov zemlje (okoli hiše), zasajene deloma s sadnim
drevjem, dalje 3 obdelane njive in 3 stelniki. Hiša se nahaja 300 m
od Kolpe in tri četrt ure od postaje Gradačica ter je sposobna za
vsako obrt. — Kupci se naj radi posprave prve košnje čim prej javijo
pri:

Iv. Malešiču ml., trgovcu v Metliki.

Okrogli les:

kupuje v vsaki množini po naj-
višjih cenah

tvrdka Weissbacher
lesna industrija, parna žaga in
tovarna žaluzij.

Ljubljana
Dunajska cesta št. 66

EKSPORT.

EKSPORT.

Veletrgovina haloških vin.

Vinko Stoklas,

Sv. Andraž v Halozah, želez. postaja Ptuj
priporoča svojo bogato zalogo namiznega, ka-
kor sortiranega vina, iz haloških in ljutomer-
skih gor, posebno pa garantirano pristna ma-
šna vina. Solidna dobava po ugodnih cenah. V
sredini vinogradov. — Cene brezkonkurenčne.

FIAT“-AUTOMOBILI

Glavno zastopstvo:

O. Žužek

Ljubljana, Sodna ulica šte. 11
Telefon interurb. 461

nudi od najmanjše 4-cilindrske 6/15 HP do 12-cilindrske
60 HP tipe svetovnoznane osebne avtomobile.

Tovorni avtomobili istih znamk od 1—5 ton.

V nakupu kot obratu
najcenejši!

Fiat
Torino
Austro
Fiat

Najboljši škrlj jugoslovanskega proizvoda

„SALONIT“

izdelan iz znanega cementa znamke SALONA od tvrdke SPLIT, dion. društvo za
cement portland. — Najboljše in najcenejše sredstvo za pokrivanje streh.

Glavna zaloga: **OBNOVA** gradbena družba z o. z. v Ljubljani.

Prometni zavod za premog

d. d. v
LJUBLJANI

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanski in trboveljski premog

vseh kakovosti in v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov
za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava

**prima čehoslovaški in angleški koks za livarne in
domačo uporabo ter kovaški in črni premog**

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/II.